

Antoniewicz, Włodzimierz

Muzeum Archeologiczne im. Er. Majewskiego Towarzystwa Naukowego Warszawskiego w Pałacu Staszica

Światowit 15, 9-22

1932 - 1933

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WŁODZIMIERZ ANTONIEWICZ

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE IM. ER. MAJEWSKIEGO
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO WARSZAWSKIEGO
W PAŁACU STASZICA.

(MUSÉE ARCHÉOLOGIQUE ER. MAJEWSKI DE LA SOCIÉTÉ DES SCIENCES
DE VARSOVIE, AU PALAIS DE STASZIC.)

Tak się jakoś złożyło, że ponowne otwarcie Muzeum Archeologicznego im. Er. Majewskiego zbiegło się z 40-leciem początku istnienia tych zbiorów, 10-leciem ofiarowania ich Tow. Nauk. Warszawskiemu, oraz zarazem niestety i zgonu ofiarodawcy, tudzież z 25-leciem pracy Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Dnia 25 listopada r. 1932, podczas uroczystego i dobrze zasłużonego jubileuszu T. N. W. w symbolicznej siedzibie, ofiarowanej przed zgórą wiekiem nauce polskiej przez Staszica, raczył przeciąć wstęgę u wejścia do Muzeum Pan Prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu Pana Ministra W. R. i O. P. Janusza Jędrzejewicza i dawnego współpracownika Muzeum Pana Ministra prof. Leona Kozłowskiego, Panów Marszałków Sejmu i Senatu, dalej dostojników Kościoła i władz świeckich i wojskowych, oraz korpusu dyplomatycznego, władz Polskiej Akademji Umiejętności i Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, wdowy po ś. p. prof. Er. Majewskim Pani Lucyny Majewskiej, dyrekcji Muzeum, oraz szeregu uczonych z całej Polski. Był to prawdziwy dzień święta archeologii przedhistorycznej w Warszawie, jeden z niewielu chyba w Polsce Odrodzonej, w którym Głowa Państwa oraz przedstawiciele Rządu Rzeczypospolitej zaświadczyli publicznie aktem dokonanym, że archeologja polska należy do rzędu nauk, mających duże znaczenie w wytyczaniu minionych etapów rozwoju kultury na ziemiach Polski i że muzea archeologiczne są nieodzownemi

Fig 1.

Przecięcie wstęgi u wejścia do Muzeum przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.
(Monsieur le Président de la République ouvre le Musée).

pracownikami naukowymi i nie do zastąpienia instytucjami powszechnej oświaty i dobra publicznego. W historii zaś Muzeum¹ dzień ten stanowi nowy punkt zwrotny i tak doniosły; oddał mu bowiem po raz wtóry misję służby nauce, oraz nauczania szerokich sfer społeczeństwa: co to jest archeologia przeddziejowa i wczesnohistoryczna, na czym polega jej znaczenie, jaki był przebieg pradziejów ziem Polski i jaką ważność mają zabytki archeologiczne, które każdy winien chronić i oddawać do muzeów dla dobra nauki i kultury.

*

Zbiory archeologiczne mieszczą się na III piętrze Pałacu Staszica. Część architektoniczna zarówno klatki schodowej, jak i sal muzealnych jest już całkowicie ukończona po generalnej przebudowie gmachu. Pozostaje tylko do wykonania jeszcze winda osobowa, prowadząca wprost do przedsionka Muzeum, tudzież nowe pomalowanie ścian, co dopiero

* Fotografje: 1 wykonał współpracownik P. A. T., a 2—7 p. H. Poddębski.

¹ Por. „Powstanie i losy Muzeum Archeologicznego Er. Majewskiego”. „Światów”, t. XIII.

nastąpi w czasach lepszej konjunktury. Wodociągi, instalacje elektryczne i centralne wodne ogrzewanie części frontowej już są założone i usprawnione, tak, że nie grożą żadne w tym zakresie niespodzianki. Również dach, pokryty blachą miedzianą, na długo nie zawiedzie. Stropy Pałacu Staszica i konstrukcja schodów są żelbetowe; grozę pożaru umniejsza nadto kran pożarniczy, założony w środku Muzeum z 20-metrowym węzłem, tudzież gaśnice przy każdym wejściu. Dwoje drzwi, wiodących od dwu klatek schodowych, zaopatrzone w zatrzaski i zasuwki specjalne, ponadto drzwi do wewnętrznej, tylnej klatki schodowej okuto pancierzem stalowym; w ten sposób starano się zapobiec — o ile możliwości — niebezpieczeństwu kradzieży. Oświetlenie sal muzealnych jest całkiem skromne i zwykłe, lecz zupełnie wystarcza ono do wyraźnego oglądania zabytków w szafach i gablotach przy sztucznym świetle wieczorem. Boczne kontakty, rozmieszczone w różnych częściach sal, umożliwiają używanie do prac wieczorowych lamp stolikowych i ręcznych, oraz do posługiwania się odkurzaczem i froterką. Ten ostatni aparat jest konieczny wobec położenia posadzki dębowej na 70% powierzchni podłóg; miękką podłogę w III sali powleczono również, po zapokostowaniu, masą woskową do froterowania, gdyż ten zabieg daje możliwość utrzymania większej czystości we wnętrzach muzealnych.

Fig 2.

Pałac Staszica (Palais de Staszic)*.

Lokal Muzeum Archeologicznego im. Er. Majewskiego nie był — rzecz prosta — budowany na cele muzealne. Trzeba jednak zaraz dodać, że został on przez prof. M. Lalewicza umiejętnie i estetycznie zaadaptowany na użytek Muzeum. Z ostatniego podestu klatki schodowej

Fig 3.

Klatka schodowa, prowadząca do Muzeum.
(L'escalier du Musée).

wchodzi się do przedpokoju muzealnego, który zarazem służy jako poczekalnia. Kasa Muzeum posiada własne pomieszczenie, tak duże, że może pomieścić też wydawnictwa, przeznaczone na sprzedaż zwiedzającej publiczności.

Pierwsza sala pod kopułą jest największa, bo mierzy 350 m². Skutkiem tego, że odpowiada ona dawnej sali pocerkiewnej, jest i obec-

nie podzielona na trzy części, łączące się z nawą główną arkadowymi otworami. Sala ta jest bardzo jasna. Oświetla ją z trzech stron (od N, E i W) pięć dużych czteroskrzydłowych okien, oraz drzwi, prowadzące na taras. Okna są pod stropem, tak, że nie zabierają ścian, potrzebnych na obrazy i do ustawienia szaf ściennych. Na salę tę rzucają jeszcze światło trzy duże okna z sali drugiej, połączonej z nią szerokim wycięciem łukowym.

Druga sala, o osi poprzecznej w stosunku do osi sali I, odpowiada dawnemu chórowi i ma powierzchnię 148 m². Dawniej ciemną część rozświetlają drugie drzwi, prowadzące na taras, oraz drzwi i ogromne okno wewnętrzne, skonstruowane w ścianie, oddzielającej salę II od III. Do trzeciej sali wchodzi się po czterech schodach. Sala ta została nadbudowana na oficynie wschodniej za fundusze, zdobyte w r. 1924 od b. Ministerstwa Robót Publicznych. Jest ona wydłużona i posiada 185 m² a rozświetla ją osiem dużych t. zw. weneckich okien.

Poza III salą jest drugi przedpokój i w przyszłości zarazem ciemnia fotograficzna, oraz jednookienny pokój na pracownię preparatorską; jest tam także umywalnia i toaleta. Nad zachodnią oficyną ciągnie się długi i szeroki widny strych, gdzie można urządzić wygodne magazyny naukowe o bardzo dużej pojemności.

Tak oto przedstawia się obecny lokal Muzeum Archeologicznego im. Er. Majewskiego T. N. W. Przeznaczony na pomieszczenie tych zbiorów na mocy aktu darowizny, został on wykończony dzięki poparciu Pana Sekretarza Generalnego T. N. W. prof. E. Lotha, oraz dzięki niezwyklej życzliwości i znacznej pomocy Uniwersytetu Warszawskiego za rektoratu JM. Pana Rektora prof. M. Michałowicza. Obu tym Panom, jako prawdziwym protektorom naszego Muzeum w najcięższych chwilach, należy się serdeczna podzięka i szczerza wdzięczność. Osobne dwupokojowe pomieszczenie posiada bogata biblioteka archeologiczna, którą, wraz z kompletnym urządzeniem gabinetu ś. p. prof. Er. Majewskiego oraz księgozbioru, ofiarowała Pani Lucyna Majewska wraz z potrzebną kwotą na założenie podłogi i pomalowanie ścian. W dowód niekłamanej wdzięczności za ten dar, tak kompletujący całość Muzeum, biblioteka nosić odtąd będzie miano zarówno twórcy, jakoteż ofiarodawczyni księgozbioru.

*

Meble działu wystawowego Muzeum w przeważnej części zostały ofiarowane przez ś. p. prof. Er. Majewskiego Towarzystwu Naukowemu Warszawskiemu i one to stanowią całkowite urządzenie sal I i II, oraz częściowe sali III. W tej ostatniej sali dopełnia całości meblowej sześć

kloszy na podstawach stolikowych, dostosowanych w swoim typie do kompletu szaf muzealnych; owe klosze są własnością Zakładu Archeologii Przedhistorycznej Uniwersytetu Warszawskiego. Wszystkie te meble w całym Muzeum jednolite, są wykonane z drzewa sosnowego i są malowane białą farbą olejną i lakierem, dając się dzięki temu łatwo czyścić i zmywać. Rodzaj tych mebli, a więc kloszy, szaf przyściennych i gablot na szafkach, był swego czasu oparty na najlepszych wzorach z muzeów zagranicznych i — trzeba to obiektywnie stwierdzić — do dziś dnia nie oddalił się zbyt od typów mebli muzealnych również i obecnie uważanych za dobre dla muzeów archeologicznych. Pod tym więc względem Muzeum im. Er. Majewskiego nie pozostaje zgoła w tyle poza innymi muzeami archeologicznymi w Polsce, owszem nawet, rzec to można bezstronnie, niektóre z nich znacznie wyprzedza w tej dziedzinie dorobku muzealnego.

*

Muzeum Archeologiczne im. Er. Majewskiego, całe zinwentaryzowane, składa się z dwu części, mianowicie z części wystawowej, właśnie obecnie otwartej do użytku publicznego, tudzież z magazynu naukowego, dostępnego dla badaczy i studentów Uniwersytetu. Zmagazynowane zabytki są umieszczone głównie w pudłach kartonowych, albo w wolnej części gablot w takim samym układzie chronologicznym i topograficznym, co i okazy w pulpitych gablot, albo też w oddzielnym pokoju, zamienionym na magazyn. Wybrane zaś do ekspozycji zabytki, bądź ich kopje galwanoplastyczne i gipsowe, są wystawione w kloszach, szafach i gablotach, a żarna kamienne i figury nadto na specjalnych podstawach.

Zbiory w dziale wystawowym są eksponowane systematycznie, z uwzględnieniem — o ile możliwości — następstwa chronologicznego, jakoteż układu topograficznego. Główną ich treść stanowią czasy przedhistoryczne i wczesnodziejowe Polski, Litwy i Rusi, a równocześnie starano się naszkicować jako tło: europejskie zjawiska przedhistoryczne. W tym celu użyto zabytków oryginalnych, kopij i modeli, tudzież map, rysunków, obrazów, tablic chronologicznych i napisów objaśniających. Dużą pomoc, — za którą należy się szczerze uznanie i serdeczna wdzięczność, — w zdobyciu tych środków pomocniczych okazali bezinteresownie studenci Uniwersytetu Warszawskiego i asystentka - wolontariuszka dr. Janina Rosen - Przeworska. Tego rodzaju opracowanie zbiorów nie jest jeszcze zakończone z powodu braku odpowiednich, nieodzownych na to środków finansowych. Postępuje ono jednak powoli naprzód w miarę sił i możliwości.

Trzy sale, które wyzyskano na dział wystawowy Muzeum, urządzono tak, że salę I poświęcono epoce kamienia. Zjawiska paleolitu zajmują lewą nawę i część północną sali; przemysły mezolitu i zbiór narzędzi krzemiennych, naszyty na kartony przez ś. p. prof. Er. Majewskiego i mający pozostać w tym stanie do r. 1937, umieszczono w prawej nawie; natomiast zabytki neolityczne wystawiono w reszcie nawy głównej w kierunku jej osi dłuższej w ten sposób, że po prawej stronie rozmieszczono

Fig 4.

Gabinet dyrekcji i Biblioteka im. Erazma i Lucyny Majewskich.
(Direction du Musée et Bibliothèque Er. et L. Majewski).

zabytki ilustrujące kultury północne, a po lewej znów kultury południowe ziem Polski. Drugą salę poświęcono epoce brązu i starszemu okresowi epoki żelaza. W trzeciej zaś sali wystawiono okazy, charakterystyczne dla dalszych okresów aż do w. XIII po Chr. Dużą ozdobą i ważnym wypełnieniem luki w naszych zbiorach jest dobry odlew gipsowy słupa t. zw. Światowita, uzyskany na wymianę z Muzeum Archeologicznego Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, dzięki niezwyklej życzliwości prof. Wł. Demetrykiewicza.

Fig 5.

Sala I Muzeum. (Salle I du Musée).

Plan opracowania wystawionych zbiorów łączy się ściśle z celami, ku którym zmierza Muzeum Archeologiczne im. Er. Majewskiego T. N. W. Pragnie ono przede wszystkim w sposób przystępny i syntetyczny zobrazować archeologię ziem Rzeczypospolitej. Luki i braki w materiale oryginalnym zabytków będzie Muzeum uzupełniać, — o ile możliwości, — wiernymi kopjami okazów z innych muzeów, które będzie się starać uzyskiwać w zamian za odlewy własnych, szczególnie rzadkich zabytków. Na drugim planie stoi wykorzystywanie w tym celu fotografii i rysunków. Oprócz zabytków mają być uwidatnione jeszcze warunki znalezienia danych okazów, a równocześnie ma być zilustrowana metoda prowadzenia poprawnych badań wykopaliskowych. Przy pomocy zaś map będą uwidocznione zasięgi poszczególnych kultur i hipotetycznie na ich zasadzie rozmieszczanych grup etnicznych w Polsce przedziejowej. Zespół tych danych archeologicznych ma stanowić zasadniczy kościec opracowania zbiorów w dziale wystawowym.

Takie przedstawienie jednak — zdaniem mojem — jeszcze nie wystarczy w Muzeum im. Majewskiego. Szerszą ramę tych kolekcji będzie tedy stanowić przeprowadzenie głównych przejawów życia człowieka przedhistorycznego. Tutaj ważną rolę odegrają zabytki i ich kopje,

pochodzące z poza granic Polski, a najbogaciej obecnie w Polsce zgromadzone właśnie w naszym Muzeum, ponadto rysunki, obrazy, modele i rekonstrukcje, które uplastycznia zagadnienia, systematycznie tu przedstawiane. Do tego działu będzie należeć wpieryw przedstawienie metod pracy archeologicznej, aby uprzytomnić zwiedzającym w jaki sposób dochodzą uczeni do ustalania faktów prehistorycznych, oraz ich chronologii, i do obiektywnego odtwarzania życia i stosunków, panujących w prawięku. Na dalsze zagadnienia złożą się w pierwszym rzędie opracowania, równomiernie przeprowadzone przez wszystkie okresy i przemysły, techniki wykonywania: a) narzędzi pracy, b) broni myśliwskiej i wojowniczej, c) ozdób i d) ubiorów. Równolegle z tem będzie biegięło wyobrażenie sposobów i możliwości zdobywania surowców, służących do wyrobów przeddziejowych, ich transportu i handlu. Ściśle z tem wiąże się rekonstrukcja sposobów wykonywania danyh rodzajów pracy przy pomocy narzędzi. W drugim rzędie postaramy się przeprowadzić kolejno warunki i objawy życia społecznego w czasach prehistorycznych. Tutaj przedstawimy zasadnicze cechy dominujących klimatów w poszczęólnyh okresach, rekonstrukcje głównyh form krajobrazowych, tudzież charakterystycznyh roślin i zwierząt, na podstawie wyników badań naukowyh. Na tem tle pokażemy pochodzenie i wygląę ras ludzkih i typów etnicznych w prehistorji, na podstawie badań paleoantropologii. Dalej przyjdzie kolej na zobrazowanie, głównie przy pomocy dociekań etnologicznych i socjologicznych, pierwotnyh form gospodarczyh i ściśle z nimi wiążącyh się form społecznych, z głównymi działami: myśliwstwa, zbieractwa, rybołówstwa, rolnictwa i pasterstwa; na tem tle spróbuujemy przedstawić problematy własności, rodziny, ustrojów grup społecznych, oraz rozwoju i wyrazu kultury umysłowej, jak wierzeń i rytuałów, sztuk plastycznyh i początków pisma. Tutaj też należy przedstawienie budownictwa mieszkalnego i obronnego w poszczęólnyh okresach przeddziejowych. W ten sposób przejdziemy od materiałów archeologicznych do wyzyskania rezultatów nauk pokrewnyh w celu całokształtnego wyobrażenia życia ludzi prehistorycznych. Naturalnie zdaję sobie dobrze z tego sprawę, że należy zachować całkowitą ostrożność i krytyczność, aby zbyt nie zeschematyzować i w ślad za tem nie unieprawdopodobnić takiego obrazu.

Do takiego przeto zmierzamy opracowania zbiorów Muzeum Archeologicznego im. Er. Majewskiego. Ponieważ hoędujemy przekonaniu, że każde muzeum musi być organizmem żywym, zmieniającym swe oblicze w miarę postępu muzeologii i nauki, nie obawiamy się jutro zmienić to z tego, co zrobiliśmy wczoraj, a co może pozostawać w niezgodzie z no-

Fig 6.

Sala II Muzeum. (Salle II du Musée).

wemi zdobyciami wiedzy. Plan i program powyższy powoli jedynie wciela się w fakty, ponieważ Muzeum im. Majewskiego, — pozbawione dotąd pomocy finansowej ze strony władz państwowych i samorządowych, dodajmy nb., z prawdziwą krzywdą dla zadań naukowych i oświatowych w Warszawie, — pozostawione jest obecnie, w trudnych momentach kryzysu, samemu sobie; może się ono rozwijać z dużym wysiłkiem wyłącznie dzięki ofiarnej pracy bezinteresownej personelu muzealnego, z pośród którego tylko woźny i preparator w jednej osobie pobiera skromne wynagrodzenie. Jedyne stałe oparcie finansowe są obecnie wpływy z minimalnych opłat wstępu do Muzeum.

*

Muzeum Archeologiczne im. Er. Majewskiego służy nauce, nauczaniu i oświacie publicznej. Widocznym objawem pierwszej służby może być piętnaście tomów, dotychczas wydanych, rocznika muzealnego p. t. „Światowit”. Wałą pomocą w pracach naukowych jest również muzealna zasobna biblioteka archeologiczna, której planowe pomnażanie odbywa się teraz jedynie z pomocą międzynarodowej wymiany wydawnictw.

Fig 7.

Sala III Muzeum. (Salle III du Musée).

W drugim napomkniętym zakresie ujawnia się rola Muzeum nie-
mniej widocznie. Personalnie i lokalowo jest z nim ściśle związany Za-
kład Archeologii Przehistorycznej Uniwersytetu Warszawskiego, który
bez możliwości takiej bliskiej współpracy, nie mógłby wypełniać swoich
celów, a zwłaszcza kształcenia i urabiania naukowego adeptów arche-
ologii przedhistorycznej i wczesnodziejowej w Warszawie. Korzyści są
wszelako obopólne. Biblioteka zakładu uzupełnia, szczególnie w zakresie
nowszej literatury archeologicznej, księgozbiór Muzeum. Zabytki z ba-
dań terenowych Zakładu przechodzą jako depozyt do zbiorów Muzeum
i wypełniają luki w tych zespolonych kolekcjach. Studenci Uniwersy-
tetu wiele korzystają ze zbiorów muzealnych podczas wykładów, ćwiczeń
i seminarjów, oraz opracowują nieopublikowane zabytki pod kierunkiem
profesora i zarazem dyrektora Zakładu i Muzeum, a także odbywają po-
trzebną im praktykę pracy muzealnej; oni jednakże stanowią zarazem
ciągłe kadry bezpłatnych współpracowników wraz z profesorem w Mu-
zeum, bez których ono nie byłoby istniało w obecnej postaci i nie mo-
głoby się nadal rozwijać. Ta kolektywna całość tworzy prawdziwy in-
stytut archeologiczny w Warszawie, któremu do intensywnej działalności

potrzeba tylko polepszenia warunków finansowych obydwom, całkiem autonomicznym, instytucjom składowym.

W trzecim kierunku zmierza Muzeum przez prowadzenie coraz liczniejszych grup zwiedzających, rekrutujących się przede wszystkim z młodzieży szkolnej i uczestników kursów dokształcających, oraz z wojskowych i z innych jednostek starszego społeczeństwa. Na każde żądanie oprowadzają grupy zwiedzających Muzeum zaawansowani studenci i wolontariusze; w rozumieniu zbiorów mają pomagać nadto napisy objaśniające i przewodnik, drukowany w języku polskim i francuskim. Zdaje się, że niema wątpliwości, iż przeprowadzenie do końca zamierzonego planu urządzenia Muzeum, znacznie uprzystępni poznanie i zrozumienie życia ludzi w prawięku. Wówczas zadania ochrony zabytków archeologicznych w Polsce, która utyka u nas jeszcze, będą znacznie łatwiejsze do porządnego przeprowadzenia ¹.

*

Pałac Staszica w nowej swej szacie architektonicznej, po pozbawieniu go naleciałości rosyjskich z czasów niewoli, powrócił do nowego życia i nowej swojej roli. Mieści się w jego murach Towarzystwo Naukowe Warszawskie, jako gospodarz tego gmachu, Kasa im. Mianowskiego, Akademia Techniczna, Instytut Francuski, Instytut Węgierski, zakłady T. N. W. i Uniwersytetu: archeologiczny, antropologiczny, etnologiczny, gabinet historyczny, geograficzny, biologiczny i inne, zasobne w pracowni i biblioteki naukowe, które pod wielu względami uzupełniają się wzajemnie.

Dobrze jest w tym zespole też Muzeum Archeologicznemu im. Er. Majewskiego; będzie ono trwać i, ile sił i możliwości, nie ustanie w dalszej pracy w swojej wygodnej siedzibie w Pałacu Staszica. W przedmiocie archeologii przedhistorycznej i wczesnodziejowej w Polsce jest tyle do zrobienia, i to do nadrobienia za szereg dziesiątków lat z czasów rozbiorów, że każda cegiełka, dorzucona do budowy polskiej archeologii, ma swoje niemałe znaczenie. Tego działania i tej roli, którą od wielu już lat, jeszcze od czasów niewoli, szerzy i posiada Muzeum im. Majewskiego w Warszawie, nie zdoła zniweczyć w Polsce Odrodzonej zgoła dziwna

¹ Stosunek Muzeum Arch. im. Er. Maj. T. N. W. do Państw. Muzeum Archeol. w Warszawie omówiliśmy w t. XIII „Światowita”. Przesłanki naszych ówczesnych mniemań i wniosków nie uległy dotąd żadnej zmianie.

niechęć malkontentów. Społeczeństwo polskie od obecnej chwili ponownego otwarcia tej placówki pracy naukowej i oświatowej w Warszawie znów potrafi poznać, zrozumieć i ocenić jej znaczenie i potrafi też ją, jak dawniej, należycie poprzeć. Ta nadzieja daje wiarę w znośne przetrwanie teraźniejszych czasów, nienazbyt sprzyjających sprawom muzealnym, i w niechybną przyszłość, dającą Muzeum naszemu możliwość spełniania tych zamierzeń i tych potrzebnych nauce i społeczeństwu prac, które ono już dziś spełnić potrafi i pragnie, a jedynie z powodu niedostatku jeszcze nie może.

Odwróciła się znów karta dziejów archeologii polskiej w Stolicy.

MUZEUM

ARCHEOLOGICZNE

im. Er. MAJEWSKIEGO

TOW. NAUKOWEGO WARSZAWSK.

OTWARTE W PAŁACU STASZICA
od godz. **10** do godz. **14** w środy,
piątki i niedziele.

WSTĘP 45 gr. Dzieci, młodzież szkolna,
szeregowi W.P. oraz wycieczki od 10 osób **25** gr.

Fig. 8.

Afisz wedle projektu mag. Wiktora Bera. (Affiche projetée par Mr. Victor Ber).

RÉSUMÉ.

Le 25 novembre 1932 le Musée Archéologique Er. Majewski de la Société des Sciences de Varsovie fut solennellement ouvert au palais de Staszic par Mr. le Président de la République Polonaise, entouré de Ministres, de dignitaires de l'Église, de l'État Civil et de l'Armée, ainsi que de délégués de nombreuses institutions scientifiques polonaises et de membres de la famille du feu professeur E. Majewski.

Vu le manque des moyens nécessaires, causé par la crise économique actuelle, les collections ne sont encore exposées que provisoirement, elles forment cependant une revue assez riche des monuments d'antiquité qui illustrent toutes les périodes et presque toutes les cultures, constatées jusqu'à présent sur le territoire de la Pologne. Le fond général de la préhistoire européenne est aussi esquissé au moyen des copies de monuments principaux de l'Étranger ainsi qu'au moyen des cartes, des dessins, des tableaux et des reconstructions.

Dans une courte description l'auteur parle de l'adaptation technique du local pour les buts du Musée; ce local occupe tout le III-ème étage du Palais de Staszic et sa superficie s'élève à 760 mètres carrés. Il est lié au local de l'Institut d'Archéologie Pré- et proto-historique de l'Université de Varsovie ce qui est possible grâce à cette heureuse coïncidence, que le feu professeur E. Majewski, fondateur du Musée, était en même temps directeur de l'Institut et du Musée, et que son successeur, le prof. Wł. Antoniewicz, l'est de même. Dans l'avenir l'on pourra réaliser un plan plus vaste de l'élaboration des collections, de cette manière, que les objets exposés puissent démontrer, à côté des problèmes de la préhistoire de Pologne, aussi le développement de la vie sociale de l'humanité préhistorique.

Le Musée Archéologique E. Majewski veut servir non seulement aux études scientifiques et à la protection des monuments, mais aussi à l'éducation des étudiants d'archéologie de l'Université de Varsovie; il veut encore accomplir le rôle d'une institution d'instruction publique, dont l'une des tâches principales est celle de faire connaître au grand public le tableau de la préhistoire et de la protohistoire de la Pologne sur un fond européen universel, et de lui expliquer le vrai sens et l'importance des monuments archéologiques, la nécessité de leur protection sur le terrain et de leur conservation aux musées, où chacun doit rendre les objets, découverts par hasard. Ce rôle du Musée lui sera facilité par le „G u i d e d u M u s é e M a j e w s k i”, publié en polonais et en français et paru dernièrement.

Le Musée Majewski, fondé en 1892, ouvre pour la seconde fois ses collections et les offre à l'usage du public; sa direction espère, que les efforts du Musée seront compris et soutenus par toute la nation pour le bénéfice de la Science et de l'instruction publique en Pologne.
